

Familia Augustiniana
September 2009

Open

Vensters 36

Rondzendbrief van de Familia Augustiniana

OPEN VENSTERS

Rondzendbrief van de Augustijnse Familia-groepen in Nederland
Verschijnt 4 x per jaar

REDACTIE

Bettineke van der Werf	Joep Beliën	Margrit Dethmers
Wedesteinbroek 1406,	Wichard van Pontlaan 19	Graadt v Roggenstr 30
6546 RN Nijmegen	5302 XA Zaltbommel	6522 AL Nijmegen
e@vdwerf.eu	joepbelien@chello.nl	taartjes@chello.nl

Technische ondersteuning: Evert Jan van der Werf

FAMILIA AUGUSTINIANA NEDERLAND

Bestuur:

Voorzitter:	Annemieke Pacilly
Secretaris:	Hedy de Groot
Penningmeester:	Ingrid van Neer -Bruggink
Leden:	Jan van Swam
	Wim Sleddens o.s.a.

Website	www.familiaaugustiniana.nl
Secretariaat:	Goudsbloem 30 3984 CN Odijk
Financiën	gironummer 3108366 t.n.v. Vereniging FAN 5704 KX Helmond

Lidmaatschap FAN inclusief Open Vensters	€45,= per jaar
Abonnement Open Vensters zonder lidmaatschap FAN	€10,= per jaar
Aanvraag toezending Open Vensters:	Secretariaat FAN

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden teksten
in te korten of niet te plaatsen.

VOLGENDE NUMMER:	eind december 2009
SLUITING KOPIJ:	10 december 2009

Augustinus, Mariënhage

Inleiding:

Voor u ligt het zesendertigste nummer van Open Vensters. De foto's van deze rondzendbrief kunt u in kleur bekijken via de rondzendbrief op site van de FAN. Wanneer u ergens onderweg een beeld of schilderij van Augustinus tegenkomt, maakt u ons erg blij met een foto hiervan! Wij wensen u veel genoegen bij het lezen van de rondzendbrief.

Bettineke van der Werf, Joep Beliën, Margrit Dethmers.

INHOUD:

INLEIDING REDACTIE

AUGUSTINUS ZEGT

BOEKBESPREKING

UIT DE FAMILIA-GROEPEN

Familia i.o. Amsterdam

Familia Boskapel

Familia i.o. Heemstede

Familia Lindenholt

Werkhoven

BESTUUR FAN

Van het bestuur

VERDER NIEUWS

Film Augustinus

TERUGKIJKEN

Augustinusfeest

Augustijns heiligen: Nicolaas van Tolentijn

KAARTEN

Augustinus kaarten

Augustinus en gebed

STUDIEDAGEN

Familiadag

Augustijnse beweging

Ingekomen post

Lopen met augustijnen

WEBSITES AUGUSTIJNEN

VIERINGEN

AUGUSTIJNSE AGENDA

AUGUSTINUS ZEGT ..

*Heer, u zorgt voor vreugde en vaardigheid.
Laat er waarheid opbloeien uit de aarde
en laat gerechtigheid toezien vanuit de hemel.*

Dat is mijn gebed, Heer.

*Laat er lichten komen aan het hemelgewelf.
Laat ons het brood breken voor wie honger heeft,
de arme zonder dak opnemen in ons huis,
de naakte kleden
en onze medemens niet onverschillig voorbijlopen.*

*Als deze vruchten op aarde groeien,
wil dan zien dat het goed is
en laat ons licht doorbreken als een dageraad.*

[...]

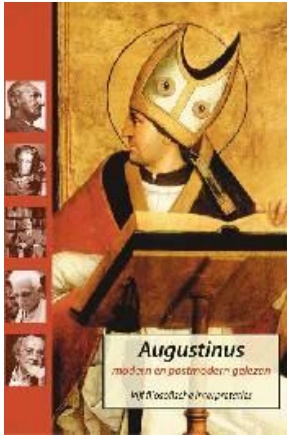
*Maak ons tot lichten in deze wereld,
aan het firmament van uw Schrift.
Daar bent u met ons in gesprek
om ons het onderscheid te leren
tussen wat uit de geest is, en wat uit de zelfzucht,
een onderscheid als tussen dag en nacht.*

[...]

*Want het is uw bedoeling
om dat niet meer alleen te doen,
in uw verborgen oordeel,
zoals voordat het firmament ontstond.
Nee, nu uw genade over heel de wereld is geopenbaard,
kunnen ook uw geestelijke mensen,
zichtbaar op hun eigen plaats aan dit firmament,
hun licht geven aan de aarde
om onderscheid te maken
tussen wat tot de dag behoort en wat nacht is.*

(De Belijdenissen 13, 22, vert. Wim Sleddens)

BOEKBESPREKING:

Augustinus modern en postmodern gelezen, vijf filosofische interpretaties

Augustinus trekt momenteel de aandacht. Dat is opmerkelijk voor een denker uit de vierde eeuw na Christus. Wie zijn boeken leest, ontmoet niet alleen een filosofisch geschoold theoloog, maar voor alles een mens, die intens naar waarheid en inzicht op zoek is. Hij stelt vragen aan de orde die ons raken: wat is verlangen? Wat is waarheid? Wat betekent het, geschapen te zijn? Ook hedendaagse filosofen grijpen graag op Augustinus terug. In dit boek gaan de

auteurs na hoe Augustinus in onze tijd gelezen is door vijf hedendaagse filosofen: Martin Heidegger, Hannah Arendt, Karl Jaspers, Jacques Derrida, en Jean-François Lyotard. Dat levert vijf verschillende portretten op, modern en postmodern gekleurd. Moderne filosofen, zoals Jaspers, Arendt en Heidegger, laten de kaders van het portret bepalen door klassieke filosofische vragen. Postmoderne filosofen betrekken ook de biografie, de emoties en de twijfels van Augustinus in hun interpretatie. Deze reeks filosofische portretten geeft een veelkleurig zicht op Augustinus. Hij schreef over zichzelf als een raadsel. Uiteindelijk blijft hij dat ook na het lezen van dit boek. Maar het is een raadsel dat de aandacht trekt. *Auteur(s)* Ben Vedder, Onno Zijlstra, Bert Blans, Renée van Riessen, Marije Hage ISBN 9789055739622 Prijs € 17,90 Pagina's 144

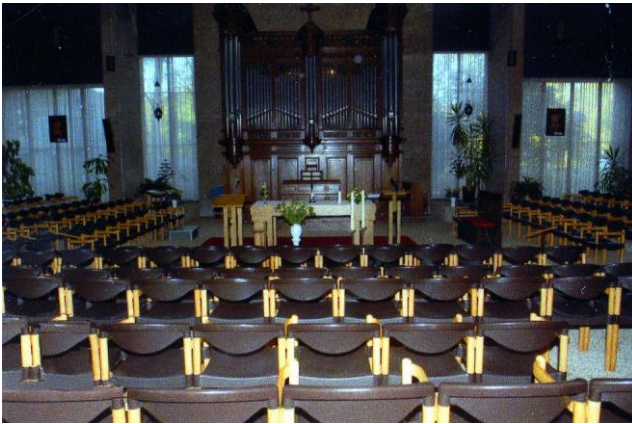
De nieuwe redactie van Open Vensters:
Van links naar rechts
Joep Beliën
Bettineke van der Werf
Margrit Dethmers

FAMILIA-GROEPEN

FAMILIA AUGUSTINIANA IN AMSTERDAM WEST

Bettineke van der Werf heeft ons tijdens het Augustinusfeest in Eindhoven gevraagd iets te schrijven voor de volgende uitgave van "Open Vensters." Mijn eerste reactie was: "we zijn pas sinds 21 maart van dit jaar in de kring van de familia, dus wat valt er dan nu al te melden?" We zijn nog aspirant-leden. Maar toch!

Het feit dat we iets met Augustinus hebben is niet vreemd en komt voort uit de geschiedenis van onze Augustijnerkerk. De Augustinuskerk waaronder wij horen heeft oude wortels. Het begon in de 17^e

eeuw met een schuilkerk in de Amsterdamse binnenstad. Een Augustijner statie gesticht door pater Parmentier. Na verschillende verhuizingen werd in de 19e eeuw de Augustinuskerk, met nog steeds

als bijnaam "De Ster" of "De Star", aan het Rusland gebouwd. Toen de parochianen in de loop van de tijd steeds meer de binnenstad verlieten om naar nieuwbouwwijken te verhuizen werd er een nieuwe Augustinuskerk gebouwd in Amsterdam West. Toen deze grote kerk defecten ging vertonen werd door pater Bodaar - onze toenmalige pastoor - in samenspraak met Vredenburg (een huis in de binnenstad voor ongehuwde bemiddelde dames, die op zoek was naar een andere locatie) besloten tot het gezamenlijk bouwen van een bejaardenhuis en een kleinere parochiekerk op deze grote oppervlakte, en daar kerken wij nog steeds.

Ondanks het feit dat onze kerk sinds 1995 geen Augustijnenkerk meer is, bleven wij toch verbonden met de Augustijnen doordat zij eens in de maand bij ons bleven voorgaan, eerst pater Saelman en nu pater Clement. We zijn daar nog steeds heel gelukkig mee.

Toen wij op 21 maart voor het eerst aanwezig mochten zijn op de bijeenkomst van de Familia en later op het Augustinusfeest in Eindhoven kwam er weer iets terug van het gevoel van de Augustijnse pastorale dagen; een gevoel van ontmoeting, van warmte, een gevoel van herkenning, een gevoel van welkom te zijn. Onze groep is ontstaan uit een drietal leden van de pastoraatgroep. Van daaruit hebben wij parochianen benaderd van wie wij vermoedden dat zij interesse hadden om zich bij deze familia-groep aan te sluiten. Momenteel zijn wij met zeven personen. Omdat het voor ons helemaal nieuw is en wij niet precies weten wat er van ons verwacht wordt, hebben wij het bestuur om ondersteuning gevraagd om met ons in gesprek te gaan over de opzet van een groep. Op zondag 20 september zal dit gesprek met Annemiek Pacilly, Hedy de Groot en Bob Bodaar plaats vinden en zullen wij vast meer inzicht krijgen hoe wij hier, in Amsterdam West, met onze mogelijkheden een Familia Augustiniana kunnen zijn.

Namens onze groep Hans Simis

FAMILIA AUGUSTINIANA BOSKAPEL

Na de geslaagde bezinningsmiddag bij Joost op Catharinahof, was het twee weken later tijd voor ons jaarlijkse uitstapje. Vorig jaar waren we naar België geweest wat als nadeel had dat we nogal lang in de auto moesten zitten. Daarom zochten we het dit jaar dichterbij huis namelijk in Groesbeek en de Millingerwaard. In Groesbeek bezochten we een atelier van iemand die iconen schilderde en borduurde. Na een picknick in het Reichswald, zetten we koers naar de Millingerwaard, een fraai natuurgebied vlak aan de Waal. Op de terugweg brak er een geweldig onweer los, waarbij sommige straten blank stonden, zodat we bijna stapvoets naar ons eet-adres reden. Daar hebben we lekker en gezellig gegeten. Het was een fijne dag, het enige minpuntje was dat enkele van onze leden niet aanwezig konden zijn. Tijdens de eerste bijeenkomst na de vakantie hebben we de Augustinusviering in de Boskapel voorbereid. Tijdens de viering "Eert God in elkaar" lazen we uit de Belijdenissen en uit het Johannesevangelie. Het is in de Boskapel gewoonte de mensen na de viering iets mee te geven. Deze keer waren er na de viering speciaal gebakken hartvormige koekjes, die zeer op prijs werden gesteld.

Omdat het klooster is opgeheven eten we nu voor iedere bijeenkomst samen in een zaal van de Boskapel. Om de beurt zorgen we dan voor de maaltijd. Dit jaar wijden we nog twee bijeenkomsten aan het boek van Gaby Quicke: “Augustinus een reisverhaal”. Een nieuw boek hebben we nog niet uitgezocht, maar daarover horen jullie dan wel in het volgende nummer van Open Vensters

Annemiek Alferink

FAMILIA AUGUSTINIANA IN HEEMSTEDE

In oktober begint voor ons het Augustinus-seizoen weer en ik heb u nog niet bijgepraat over de nieuwe loot aan de Mariënheuvelstam. In de lente is op zaterdagmiddag, 14 maart, voor het eerst een klein groepje bij elkaar gekomen om zich nog weer verder te verdiepen in de thema's die we in de grote groep op de woensdagavond ervoor bespraken. Het initiatief is afkomstig van Bart Jan, een van de deelnemers van het eerste uur, die wat meer wilde dan de maandelijkse woensdagavonden alleen. Hij vond steun voor zijn initiatief bij de zusters Marie Anne en Tarcies. Ieder van de nog jaarlijks groeiende woensdaggroep is welkom om op de zaterdagmiddag, volgend op de 2^e woensdag van de maand, het daar behandelde thema verder uit te diepen of gezamenlijk een activiteit te ondernemen. Het groepje wisselt van samenstelling en bestond tot nu toe uit zo'n 10 deelnemers. Het is nu 2 keer op Mariënheuvel bij elkaar gekomen en op 18 april heeft het een studiedag gevolgd aan de Fontys Hogeschool in Amsterdam “Het goede leven en de theologie”.

De zaterdagbijeenkomsten worden voorbereid en ingeleid door Bart Jan en dragen een nog wat experimenteel karakter, eigenlijk de leukste fase van een (nieuwe) groep. Aankomend seizoen wil ik dan ook echt eens gebruik gaan maken van de doorlopende uitnodiging om ook een keer deel te nemen. Wordt vervolgd.

Carla Smit

FAMILIA AUGUSTINIANA LINDENHOLT

Een nieuw werkjaar is begonnen en mijn rooster laat het dit jaar niet toe de vieringen van de donderdagmorgen bij te wonen. Deze vieringen gaan het hele jaar door, behalve op hemelvaart (dan is er een eucharistieviering om 10 uur). Deze vieringen om kwart voor acht zijn een aangenaam begin van de dag, met zijn opzet van bidden, zingen, meditatie en ontmoeten (met een kop thee of koffie).

Gelukkig kan ik wel op een andere manier meedoen, want we blijven op de eerste maandagavond van de maand samenkomen. We zijn bezig met het boek 'Over de Drie-eenheid'. Dit 'eens in de maand samenkomen' doen we nu twaalf en een half jaar en dat hebben we gevierd op zondag 30 augustus. De zondag na het feest van Augustinus was voor ons het moment om dat feest ook te vieren in 'onze' kerkgemeenschap. Na de viering was er voor geïnteresseerden de mogelijkheid om onder het genot van een kop koffie met iets lekkers erbij te kijken naar de film over de orde, die door de orde is gemaakt. De bijeenkomst hebben we na de film voortgezet met een gezellig samenzijn en een lunch en afgesloten met de afwas. Het was goed. We gaan dan ook met enthousiasme verder.

Evert Jan van der Werf.

WERKHOVEN

Gedurende de zomer hebben wij ijverig gezocht naar iemand die met ons Augustinus wil lezen. Onze trouwe begeleider tot dan toe: Charles Steur had te kennen gegeven er na 6 jaar mee te gaan stoppen. Na veel gesprekjes en telefoontjes (en dat kost tijd in de zomervakantie) heeft Bob Bodaar ons tenslotte uit de 'nood' gered. Hij heeft toegezegd komend jaar Augustinus-teksten met ons te willen lezen. Wij zijn er erg blij mee. De eerste bijeenkomst is op dinsdag 22 september om 20.00 uur.

Wij gaan dan fris en uitgerust van start en hopen op een grote opkomst en op een inspirerend seizoen.

Hedy de Groot

AUGUSTIJNSE HEILIGEN

Vraagt u zich ook wel eens af hoe het komt dat er zoveel augustijnen zijn die op 10 september hun professiefest hebben?

Dat heeft vast en zeker te maken met de heilige Nicolaas.....

NICOLAAS VAN TOLENTIJN feestdag 10 september

Nicolaas van Tolentino

Jaarlijks herdenkt men in de

Augustijnenkerk in Eindhoven op 10 september de *dies natalis* (de sterfdag is de hemelse geboortedag) van Nicolaas van Tolentijn. Nicolaas is de oudste en wellicht bekendste heilige van de Orde der Augustijnen. Hij overleed in 1305 en verrichtte al tijdens zijn leven en na zijn dood vele wonderen. Hij is bekend geworden als voorspreker voor de zielen in het vagevuur, het Nicolaasaltaar in de rechterzijkapel in de Augustijnenkerk verwijst hiernaar. Tegenwoordig associeert men Nicolaas vooral met de gewijde broodjes, zo groot als een soesje en keihard. Ook dit jaar vonden op 10 september na de mis de gewijde Nicolaasbroodjes tegen onheil en ziekte gretig aftrek, al werden ze niet meer met tassen vol meegenomen zoals midden vorige eeuw om aan familieleden of het vee te geven bij ziekte.

Korte levensschets van de heilige Nicolaas van Tolentijn

Aan de oostkust van Italië ligt de havenstad Bari. In Bari worden de relieken bewaard van de heilige bisschop Nicolaas van Myra. Naar deze stad ondernamen twee eenvoudige mensen uit Castel Sant'Angelo in 1245 een bedevaart. Ze vormden een al wat ouder echtpaar. Hun huwelijk was kinderloos gebleven en daarom gingen ze op weg om bij het graf van de heilige Nicolaas God te vragen hen te zegenen met een kind. In Bari aangekomen, hoorde ieder afzonderlijk in een droom dat hun bidden was verhoord. Het kind dat geboren zou worden, moesten ze vernoemen naar de heilige Nicolaas. Blij en dankbaar keerden ze naar Castel Sant'Angelo terug. Het jaar daarop werd een zoon geboren die ze Nicolaas noemden.

Het kind groeide op onder de goede zorgen van zijn ouders in het zonovergoten land van een blijde jeugd. Het onderscheidde zich op jeugdige leeftijd van andere jongetjes door een zekere hardheid voor zichzelf en door zijn verstervingen. Driemaal in de week vastte hij op water en brood. Deze boete kwam voort uit zijn vurige liefde tot God die hij steeds beter wilde leren kennen. Vaak ging hij bidden in de kerk van de Augustijnen en tijdens die ogenblikken van nadenken en overweging groeide in hem het verlangen zijn leven aan God te wijden.

Zijn besluit kreeg vaste vormen toen hij als jongen van zeventien een Augustijn hoorde preken over de woorden: Verlies uw hart niet aan de wereld of aan de dingen in de wereld. Die wereld gaat voorbij met heel haar begeerlijkheid (I Joh 2,15-17). Door dit besluit zagen zijn ouders hun liefste wens in vervulling gaan. Ze stemden van harte in met zijn roeping. Nicolaas trad in het Augustijnenklooster van zijn geboortestad.

Daar begon een periode van ingetogenheid, van studie en gebed waarin hij zich tevens voorbereidde op het priesterschap. In 1269 werd hij priester gewijd. Zijn gebeden en vasten kwamen niet alleen voort uit zijn liefde tot God, maar ze waren tevens gericht op het geluk van de mensen in zijn omgeving. Hij verlangde steeds vuriger ook anderen van dienst te zijn en hun het geluk van God te laten proeven. Het leek er op dat zijn prioren voor deze vurigheid aanvankelijk geen oog hadden, want in plaats van hem te laten werken in de stad tussen de mensen, werd hij naar de stille kluizenarij van Valmanente gezonden. In die eenzame rust begon Nicolaas zich te wijden aan een bijzondere vorm van naastenliefde. In een droom verscheen hem een pas gestorven medebroeder, Peregrinus. Deze smeekte Nicolaas te willen bidden voor zijn ziel die nog gevangen zat in het vagevuur. Zeven dagen lang bad Nicolaas voor de overledene tijdens de eucharistie. Zeven dagen bad hij voor de ziel van zijn medebroeder. Toen verscheen hem Peregrinus, nu helemaal verlost, om Nicolaas te bedanken voor diens offers en gebed.

Er verstrijken enige jaren van bidden en boete, jaren waarin Nicolaas een paar maal van woonplaats verandert. Tenslotte wordt hij in 1275 overgeplaatst naar het Augustijnenklooster in Tolentino. Hij verblijft nu niet ver van zijn geboortestad. Dertig jaar lang, tot aan zijn dood woont hij hier; dertig jaren van toewijding, van zielzorg en

dienstbaarheid aan zijn medemensen. Hij is een bescheiden man. Hij schaamt zich niet te bedelen ten behoeve van het klooster. Ook bezoekt hij regelmatig zieken en armen die hij ondersteunt met woord en daad. Als predikant weet hij velen te stichten. Men zoekt zijn geestelijke leiding. In Tolentino bereikt hij zijn spirituele volwassenheid. Later zal hij naar de naam van deze stad *de heilige Nicolaas van Tolentijn* heten.

Hij blijft strenge onthouding beoefenen. Nooit eet hij vlees, vis of zuivel. Tijdens een ernstige ziekte wordt hij door zijn overste verplicht een beetje vlees te gebruiken. Bij de eerste hap al verdwijnt de ziekte volkomen. Tijdens een andere ziekte – zijn sterke geest leeft in een broos lichaam – verschijnen hem in een visioen de heilige Maagd en sint Augustinus. Maria draagt de sterk vermagerde zieke op wat van het brood te vragen dat door de mensen als aalmoes is gegeven. Dit brood moet hij nuttigen na het in water te hebben gedoopt. Dan zal hij genezen. Vol vertrouwen voert Nicolaas deze opdracht uit. Hij zegent het brood en eet ervan. En op hetzelfde ogenblik bemerkt hij dat hij is genezen. Al tijdens Nicolaas' leven komen talloze mensen naar hem toe met het verzoek hun brood te zegenen. Ieder jaar op de feestdag van de heilige Nicolaas zegenen de Augustijnen het naar hem genoemde Nicolaasbrood. Zij bidden dat op voorspraak van de heilige allen die het brood gebruiken Gods weldadige kracht mogen ondervinden.

Nicolaas verbindt zijn ascese met hulp aan anderen. Hoeveel zieken heeft hij niet bezocht? Hoeveel zijn er op zijn voorspraak niet genezen? Talloze bedroefde mensen brengt hij troost. Hij verkrijgt deze gunsten onder strenge boete en voortdurende versterving. Ja, hij moet zelfs bekoringen van de duivel weerstaan. God laat toe dat de vijand Nicolaas lichamelijk aanpakt en hem tot bloedens toe mishandelt. Maar de Godsman blijft onwrikbaar met God verbonden. Zijn vertrouwdheid met de Eeuwige is zelfs zo sterk dat hij in de laatste zes maanden vóór zijn dood de hemelse zang van de engelenkoren al mag horen. Zo keert aan het einde van zijn leven de zoete vrede terug die hij reeds als kind mocht ondervinden. In de geconsacreerde hostie heeft hij zijn Heer en God aanschouwd als een stralend kind. En wanneer hij op 10 september 1305 sterft, weten de inwoners van Tolentino dat een heilige van hen is heengegaan. Zijn stoffelijk overschot leggen zij te ruste in de Augustijnenkerk van hun stad.

Vanwege de vele wonderen die op Nicolaas' voorspraak gebeurden, bleef ook na zijn dood zijn bekendheid groeien. In juni 1446 werd Nicolaas door paus Eugenius IV opgenomen onder het getal van de heiligen. De paus wees op het gedegen vooronderzoek dat aan de heiligverklaring vooraf was gegaan. Daarin werd bevestigd dat er tijdens Nicolaas' leven en na zijn dood meer dan driehonderd wonderen plaats hadden gevonden.

Het brood dat wordt gezegend om de voorspraak van de heilige te verkrijgen, heeft aan Nicolaas' vereerders geestelijk en tijdelijk welzijn gebracht. Besmettelijke ziekten werden in hun verspreiding gestuit en verdreven; ook het kostbare vee werd herhaaldelijk van ziekten genezen. Door zorg en verdriet gekwelde mensen kwamen weer op adem; kinderloze ouders zagen zich met een kindje verblijd; zwangere vrouwen werden in haar moeilijke uren op wonderse wijze bijgestaan. Zelfs storm en onweer op zee kwamen op voorspraak van de heilige Nicolaas tot bedaren.

De heilige Nicolaas van Tolentijn wordt vereerd als voorspreker voor de eenheid van de Kerk. Voordat men de heilige Jozef tot beschermer van de Kerk uitriep, werd eeuwenlang sint Nicolaas vereerd als patroon van de Kerk. Toen de paus hem deze titel verleende, hoopte hij dat op Nicolaas' voorspraak de eenheid tussen de Kerk in het Oosten en in het Westen zou terugkeren. Ook in onze tijd kunnen wij de heilige Nicolaas aanroepen in de hoop dat de eenheid onder de christenen zal toenemen en dat ze behouden blijft. De heilige Nicolaas wordt eveneens vereerd als voorspreker voor de zielen in het vagevuur. Al tijdens zijn leven heeft hij voor de zielen met veel vrucht gebeden. Ook nu hij dicht bij God is, zal hij door zijn voorbede onze dierbare overledenen kunnen helpen. Tenslotte wordt hij vereerd als voorspreker voor ons geestelijk en tijdelijk welzijn.

Met toestemming overgenomen uit:

De heilige Nicolaas van Tolentijn: korte levensschets en gebeden / samengesteld door Martijn Schrama OSA. (1997)

VAN HET BESTUUR FAN

Het bestuur vergaderde op 11 juni en 10 september. Een overzicht van wat aan de orde kwam.

Mededelingen

- De Boskapel is inmiddels verkocht aan de Christelijk Gereformeerden. De Boskapelgemeenschap gaat als zelfstandige geloofsgemeenschap verder, geïnspireerd op de Augustijnse spiritualiteit. Tevens heeft het Bestuur van de Nederlandse OSA een regionaal convent opgericht: het convent van Johannes Sahagun, waarvan o.a. Ben Noords, Wim Sleddens en Joost Koopmans lid zijn. Joost Koopmans blijft voorlopig ook nog pastor van de Boskapel.
- Twee bestuursleden gaan in gezelschap van Bob Bodaar (Amsterdammer en jarenlang pastoor in Amsterdam) een bezoek brengen aan de Amsterdamse familiegroep in wording.
- in Lindenholt is een nieuw aspirantlid verwelkomd: mevr. Mala Ponnudurai.
- Van 16 tot 18 oktober 2009 in Boarbank Hall (Verenigd Koninkrijk) de “Lay Gathering OSA” gehouden. Karel Peijnenborg, Bettineke en Evert-Jan van der Werf en Jan van Swam gaan hier naartoe.
- voortaan is de Vereniging FAN ook te vinden in het Pius Jaarboek, hét namen- en adressenboek van katholiek Nederland.
- Nieuws over de NGO of informatie van de groep Vorming is nog niet binnengekomen.

Uitnodiging Augustinusfeest 28 augustus

Het blijkt dat de uitnodiging voor het Augustinusfeest op 28 augustus bij twee FANleden niet is terecht gekomen. Onze excuses hiervoor.

Ontmoetingsdag 31 oktober a.s.

We spraken uitvoerig over de komende Ontmoetingsdag op zaterdag 31 oktober in Werkhoven. Dan zal de augustijn Bernard Bruning een lezing houden over God de Vader, niet vanuit het triniteitsperspectief, maar zoals Augustinus de Vader ziet, meer toegesneden op de menselijke maat. Op het middagprogramma staat de ALV met o.a. aandacht voor het logo van de FAN, ideeën voor Augustijnse vorming, het FANjaarplan, FAN en het Kapittel NL-OSA in 2010, de begroting. Daarna volgt een cultuurhistorisch

gedeelte met dia's over Clara van Montefalco en Rita van Cascia. Een gebedsdienst zal de dag afsluiten. Het is de bedoeling dat de leden de uitnodiging met alle informatie half oktober per email of papieren post krijgen thuisgestuurd.

Financiën

Het maken van de begroting voor 2010 is lastig omdat o.a. een fors deel van de inkomsten over 2009 nog ontbreekt: een groot aantal FANleden heeft zijn contributie voor 2009 nog niet betaald. Binnenkort krijgen deze mensen van de penningmeester een herinnering. Het bestuur besluit dat de contributie voortaan vóór 1 juni betaald moet zijn omwille van een werkbare financiële administratie.

Tijdens de vorige ALV is afgesproken een bedrag te reserveren voor een goed doel. De hoogte van het bedrag en het doel willen we in overleg met de leden vaststellen.

Datum volgende bestuursvergadering : 12 oktober 2009

www.familiaaugustiniana.nl

Aan de abonnees van Open Vensters:

Wilt u het abonnementsbedrag voor 2009 ad € 10 svp overmaken, op girorekening 310 83 66 t.n.v. FAN, Helmond onder vermelding van 'abonnement Open Vensters 2009'.

Penningmeester FAN

.....
: ***Wilt u er svp aan denken de contributie voor 2009 ad € 45, =*** :
: ***over te maken op girorekening 310 83 66 t.n.v. FAN, Helmond?*** :
: ***Op de algemene ledenvergadering van 1 november 2007 is*** :
: ***afgesproken dat, wanneer € 45 een bezwaar is, een lager bedrag*** :
: ***mogelijk is. Ook een hoger bedrag is van harte welkom. (zie ook*** :
: ***nummer 29 van Open Vensters)*** :
: .....

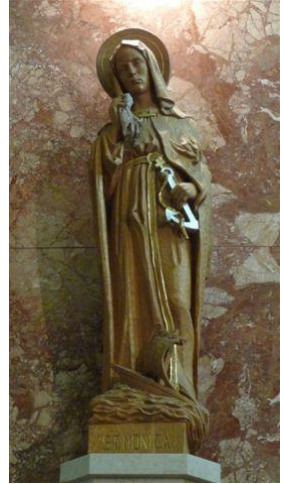
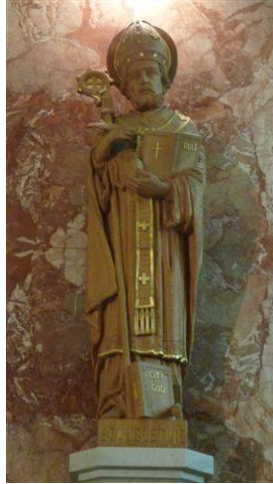
In het Verenigd Koninkrijk vindt er jaarlijks een internationaal Augustinian Youth Encounter (AYE) weekend plaats. Wie wil weten hoe het weekend van 17-19 juli 2009 in Clare verliep of zich wil informeren over het weekend van 9-15 augustus 2010 (!) in Londen, kijkt bij <http://aye10.org> Het thema voor volgend jaar is "I call you friends".

ONDERWEG EN AUGUSTINUS

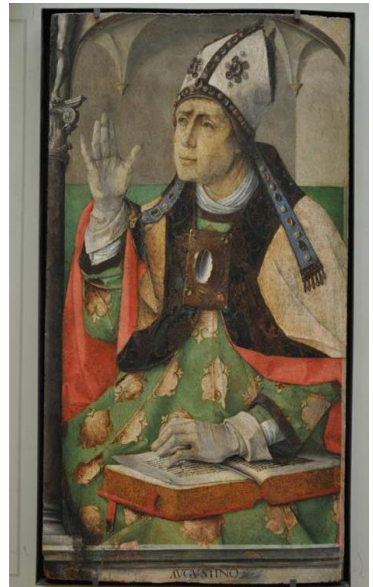
Augustinus in de kerk
St. Michaels Cathedral
in Toronto

Augustinus en Monnica
seminarie Scarbourough in Canada

Augustinus in het romaanse kerkje
bij Carsac in de Dordogne.
Frankrijk

Augustinus in het Louvre, Parijs

TERUGKIJKEN

Augustinusfeest 28 augustus 2009:

Na het welkom door pater Paul Clement, was er een lezing door Jos van Gennip. (deze tekst volgt nog)

Een levendige discussie volgde na de lezing

Na de lunch en de enthousiaste rondleidingen door Mariënhage door de bewoners van het convent, was het goed toeven in de zon. We hebben ook de nieuw aangelegde tuin bewonderd!

En hier werden we door de prior naar het lopend buffet gevraagd. We hebben samen geluisterd, gepraat, gebeden, gegeten en gedronken. Er zijn veel contacten vernieuwd en verstevigd. Kortom, het was een fijn augustinusfeest!

VERDER NIEUWS

Paus prijst authenticiteit Augustinus-film

Hilversum (Van CNS) 4 september 2009 – Benedictus XVI heeft zich lovend uitgelaten over een nieuwe tweedelige miniserie over het leven van de heilige Augustinus. Hij deed dat eergisteren na het zien van een ingekorte versie van de drie uur durende productie.

Volgens de paus zet de serie het leven van de mens, met al zijn problemen, zorgen en mislukkingen, realistisch neer. Bovendien wordt volgens hem duidelijk gemaakt dat “uiteindelijk de waarheid sterker is dan welk obstakel dan ook”. Benedictus: “Het eindigt met deze grootse hoop: Wij kunnen niet zelf de waarheid vinden, maar de Waarheid, die een persoon is, vindt ons.”

Het leven van Augustinus lijkt tragisch te eindigen, omdat Hippo, “de wereld waarin en waarvoor hij leefde” werd vernietigd, aldus de paus. “Maar zoals hier duidelijk wordt gemaakt, is zijn boodschap overeind gebleven omdat deze op waarheid berust en naastenliefde bevordert, en daar ligt onze gezamenlijke bestemming.”

Benedictus XVI heeft al vaak laten weten dat zijn eigen denken sterk geïnspireerd is door de 4de-eeuwse theoloog. In 1953 schreef hij als jonge priester zijn dissertatie over de leer van Augustinus. Ook zijn encycliek *Deus Caritas Est* (God is Liefde) ontleent veel aan de

denkbeelden van deze heilige.

Augustinus werd geboren in Noord-Afrika. Hij negeerde jarenlang de adviezen van zijn christelijke moeder en leidde een liederlijk leven, totdat hij zich bekeerde en op 33-jarige leeftijd in Milaan werd gedoopt. Zijn spirituele ontwaken vond niet van het ene op het andere moment plaats, maar was een geleidelijk proces.

De televisiefilm, die eenvoudigweg *Sint Augustinus* heet, is geregisseerd door de gerenommeerde Canadese regisseur Christian Duguay en gecoproduceerd door Italiaanse, Duitse en Poolse televisiezenders. (Via <http://gloria.tv/?media=32453kunt> u een try-out vinden van ongeveer 3 min. De redactie)

STUDIEDAGEN

Ontmoetingsdag FAN op zaterdag 31 oktober 2009

De ontmoetingsdag van de familiagroepen wordt dit najaar gehouden in priorij Gods Werkhof in Werkhoven van 10.00 uur tot 16.30 uur

Spreker is p. Bernard Brüning OSA, directeur van het Augustijns Historisch Instituut in Leuven Pater Brüning zal spreken over: Augustinus en De Vader.

Na de lezing is er tijd voor vragen en discussie.

's Middags geeft Ingrid van Neer, bestuurslid van de FAN, ondersteund door beelden van vakantiefoto's een levensschets van de augustinessen Clara van Montefalco en Rita van Cascia. Meer info over h. Rita vindt u op

http://www.augustijnsinstituut.nl/paginas/augustinus/augustinus_invloed.html#Rita

Verder wordt een Algemene Ledenvergadering gehouden waarin o.m. de begroting voor 2010, het jaarplan voor 2010, aanbod vorming, PR / huisstijl en NGO OSA International aan de orde komen.

De uitnodiging en het volledig programma van deze dag wordt u binnenkort toegezonden.

AUGUSTIJNSE BEWEGING

Ontmoetingsdag Augustijnse Beweging

zaterdag 14 november 2009,

Priorij Emmaus, Diependaalsedijk 17, Maarssen

Thema: Verbondenheid, door de dood heen

10.00 Aankomst en koffie

10.30 Welkom p. J.Bodaar, voorzitter Augustijnse Beweging

10.35 Lezing: Wat kunnen wij voor de doden doen?

Prof.dr.J.den Boeft, em. hoogleraar Vrije Universiteit
Amsterdam en Universiteit Utrecht, classicus

11.15 Koffiepauze

11.45 Lezing: De spiritualiteit van de Reguliere Kanunnikessen van
het Heilig Graf, door Zr. Myrjam

Nagesprek, gedachtenwisseling

12.30 Lunch

13.30 Overweging en Gesprek in groepen aan de hand van enkele
teksten van Augustinus

14.45 Pauze, koffie/thee wandeling in de tuin

15.15 Wat kunnen wij voor de doden doen, van Augustinus

Gesprek met de vertalers, J. den Boeft en H.v.Reisen

15.45 Afsluiting Zr. Christa

16.00 Gebedsdienst

Napraten, onder het genoegen van een glaasje

Kosten deelname: € 12,50 over te maken op rek nr ING 2509905

t.n.v. Aug.Bew., Utrecht

Aanmelden voor 1-11-2009 bij secr. Aug. Bew. Jacobskerkhof 2,
3511 BL Utrecht of via hansvanreisen@augustijnsinstituut.nl.

Ingekomen Post

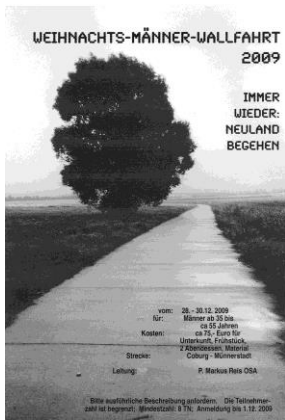
Symposium maand van de spiritualiteit

In het kader van de maand van de spiritualiteit verzorgen de
faculteiten Religiewetenschappen en Theologie van de Radboud
Universiteit Nijmegen het symposium over het thema: 'Wortel
Schieten'. Op **vrijdag 6 november** van 15.30 tot 17.30 vindt het
verdiepende symposium plaats.

Spreekers: Prof.dr. Peter Nissen , prof.dr. Paul van der Velde,
prof.dr. Frans Maas,

Deelname is gratis. Aanmelding verplicht via aanmeldingsformulier internet (Zie de website www.maandvandespiritualiteit.nl)

Op **11 december 2009** zal tijdens een symposium geprobeerd worden helderheid te krijgen omtrent de gedachtewereld van Athanasius en omtrent de visies in latere tijden op hem. In samenwerking met het Leids Instituut voor Godsdienstwetenschappen organiseert het Centrum voor Patristisch Onderzoek van de Vrije Universiteit en de Universiteit van Tilburg een tweetal symposia over leven, werk en actualiteit van de kerkvader Athanasius. Hoofdspreker op beide symposia zal zijn Prof.dr. E.P. Meijering. Hij aanvaardde op 1 januari 2009 een gasthoogleraarschap aan de Faculteit der Godgeleerdheid van de VU. Het eerste symposium was op 12 juni. Het tweede symposium (Leiden): 11 december 2009 *Athanasius' doorwerking en actualiteit*
11.00 - 16.30uur
<http://www.hum.leidenuniv.nl/godsdienstwetenschappen/nieuws/godskennis-en-menswording.html>
Kosten € 15,=, studenten gratis

Wallfahrt, Immer wieder Neuland begehen
die in diesem Jahr zum 7. Mal stattfindet:
vor: mannen van 35 tot ca 55 jaar
Das Konzept

Wallfahren heißt für mich, unterwegs zu sein zu einem Ziel und dabei immer wieder zu versuchen, mit Gott als Gefährten und als Ziel ins Gespräch zu kommen. Jeder Tag hat einen festen Rahmen, der diesem Anliegen dienen soll. Was dann tatsächlich geschieht, wie Gott wirkt, liegt nicht in unserer Hand.

Es gibt jeden Morgen eine Gebetszeit mit einem geistlichen Impuls, bestehend aus einer Stelle aus der Hl. Schrift und einigen Gedanken dazu. Dann gehen wir unser Tagespensum. Wieweit dabei der Impuls des Beginns eine Rolle spielt, also ob man darüber miteinander reden will oder nicht, ist ganz offen. Meine Überzeugung ist, dass die Gedanken - quasi von selbst - in einem arbeiten. Am Abend trifft sich die Gruppe zu einem besinnlichen Tagesabschluss, einer Art

Abendgebet, in dem die Möglichkeit besteht, entweder zu erzählen, was einem so durch den Kopf gegangen is, oder auch nur ftir sich selbst Notizen zu machen. Wichtig is, dass der Impuls zu Beginn und die Besinnung am Abend wirklich ihren Platz haben und nicht anderen Anliegen (Kneipe, Anrufen zu Hause, Schuhe putzen, dem Tagespensum o.ä.) geopfert werden.

Strecke und äußerer Rahmen

Der Weg führt von Coburg nach Münnerstadt. Übernachtung in Pensionen o.ä. Treffpunkt: In Coburg am Bahnhof am 28.12. um 11.30 Uhr; nach dem Begrüßen und dem 1. Impuls sind dann noch ca 18 km zu gehen. Am 29. gehen wir bis Bad Königshofen. Ziel is am 30.12. das Jugendhaus am Dicken Turm in Münnerstadt. Dort wird zum Abschluss ein Gottesdienst sein und noch ein emeinsames Essen. Eine Anreise bereits am 27.12. nach Münnerstadt und Übemachtung im Jugendhaus is möglich. Für Übernachtungen vom 30. auf 31.12. bitte ich um vorherige Anfrage.

Kosten: €75,=

Die angegebenen Kosten beziehen sich auf die Übernachtungen mit Frühstück 28./29., 29./30. und das Material für die Wallfahrt. Zwei Abendessen sind enthalten.

Anmeldungen bis 1 12 2009 an Jugendhaus am Dicken Turm, P. Markus Reis OSA, 97702 Münnerstadt; Tel: 09733/811020; E-mail: markus@augustiner.de oder: jugendhaus@augustiner.de
Herzliche Grüße! P. Markus Reis OSA

AUGUSTINUS EN GEBED

Op de Nederlandse Augustijnse site staat elke dag een lezing uit het **Augustijns Brevier**.

Voor een korte (Engelse) tekst met gebedstekst kunt u dagelijksterecht bij **Augustine Day by Day**

<http://www.artsci.villanova.edu/dsteelman/augustine/>

Adreswijzingen:

Wim Sleddens o.s.a.

Rosa de Limastraat 142

6543 JG Nijmegen Nederland

Tel: 024 6636216 mobiel: 06 2424 9505

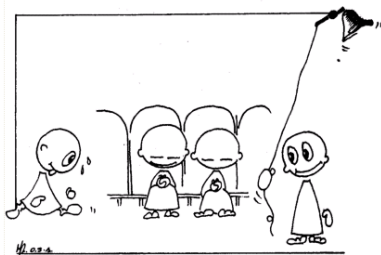

VOOR DE INTERNET (BE)ZOEKERS

Familia Augustiniana	:www.familiaaugustiniana.nl
Augustijnen algemeen	:www.osanet.org
Augustijnen Nederland	:www.augustijnen.nl
Augustijns Instituut nl	:www.augustijnsinstituut.nl
NGO	:www.osainternational.org
Augustijns Instituut be	:www.augustiniana.net
Augustijnse beweging	:www.augustijnsebeweging.nl
St Augustine Day by day	:www.artsci.villanova.edu/ dsteelman/augustine/

VIERINGEN:

Zondag 10.00 u oecumenische viering
Werkhofgemeenschap

Woensdag 19.30 u
Meditatieve viering Boskapel

Donderdag 7.45 u
Morgengebed Lindenholt

AUGUSTIJNSE AGENDA

Zaterdag
31 oktober 2009

Vrijdag
6 november 2009

Zaterdag
14 november 2009

Vrijdag
11 december 2009
28, 29 30 december
2009

Ontmoetingsdag
Familia Augustiniana
Nederland

Maand vd spiritualiteit

Augustijnse Beweging

Symposium
Athanasius
Lopen in en rond
Münnerstadt